

بروسلوز (سقط جنین و اگیر)

عامل بیماری بروسلوز در گاوان یک باکتری بنام **بروسلا آبورتوس** و در گوسفند باکتری بنام **بروسلا ملی تنیس** می باشد.

آلودگی در هر سنی می‌تواند اتفاق بیفتد ولی حساسیت دامها در سن بلوغ جنسی افزایش می‌یابد. بروسلا آبورتوس به رحم آبستن، پستان، بیضه و غدد جنسی و غده‌های لنفاوی تمایل دارد.

در ماده گاوان بالغ غیر آبستن، میکروب در پستان جایگزین می‌شود و پس از آبستنی، رحم و جفت را آلوده می‌کند.

در گوساله‌ها به علت عدم بلوغ جنسی در اکثر موارد بروسلا پس از مدت کوتاهی بدن را ترک می‌کند ولی عفونت در گاوان بالغ دوام دارد.

طرز انتقال:

منشا اصلی عفونت، ترشحات رحمی و اندمهای جنین سقط شده است که دو هفته پس از سقط جنین دفع باکتری از مهبل کم و سپس قطع می‌شود ولی ناقل باقی می‌مانند. راه دیگر دفع باکتری از طریق شیر می باشد که در اواخر دوره شیرواری دفع میکروب بیشتر است.

مهمترین راه دخول میکروب به بدن، دستگاه گوارشی است اما میکروب می‌تواند از راه مخاطات بویژه مخاط چشم و خراش پوست و حتی پوست سالم، وارد بدن شود. دم ماده گاو که به ترشحات رحمی آلوده باشد، اگر به چشم یا پوست گاوهای سالم تماس یابد، باعث سرایت

بیماری می‌شود. همچنین این بیماری می‌تواند از طریق ماشینهای شيردوشي و از راه اسپرم و جفت‌گیری نیز منتقل شود.

علائم بیماری:

سقط جنین از ماه پنجم به بعد، نشانه اصلی این بیماری است. سپس تاخیر در باروری و گاهی نازائی و تورم رحم که از عوارض عادی سقط است. جفت خیزدار است و کوریون ضخیم و حاوی لکه‌های چرم مانند است و در کوتیلودونها آثار نکروز دیده می‌شود.

پیشگیری :

اصول پیشگیری از بیماری بروسلوز عبارت است از شناسایی دامهای آلوده و خارج ساختن آنها از گله و ایجاد مقاومت در دامها بوسیله واکسیناسیون. معمولاً تلیسه‌ها را در سن ۳ تا ۸ ماهگی مایه کوبی می‌کنند ولی گوساله‌های نر را واکسن نمی‌زنند. بیماری بروسلوز شدیداً زئونوز می‌باشد و انسان با مصرف شیر آلوده یا در اثر تماس با حیوانات عفونی در هنگام زایمان آلوده می‌شوند. علائم آن در انسان عبارت است از تب متناوب، عرق کردن شبانه و دردهای مفصلی.

تشخیص بیماری بروسلوز:

تشخیص بیماری از طریق آزمایش خون بر روی گاو و ماده و جنین سقط شده آنها و آزمایش حلقه (Ring test)

برروی مخلوط شیر گاوداری (حداقل به تعداد ۱۲ تست حلقه در سال است .

Ring test: یک میلی لیتر شیر چربی نگرفته را در لوله باریکی ریخته و یک قطره پادگن رنگی (بروسلای کشته همراه با رنگ همتوکسیلین) به آن می‌افزایند و خوب مخلوط می‌کنند و پس از یک ساعت در گرمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد قرار می‌دهند.

در صورتیکه پادتن در شیر وجود داشته باشد، باکتری‌های رنگین را جمع می‌کند و همراه چربی شیر به سطح می‌آید و حلق رنگینی در سطح ایجاد می‌شود. این آزمایش را با مخلوط شیر گاوداری انجام می‌دهند و در صورت آلوده بودن، به آزمایش انفرادی گاوان می‌پردازند.